

Thema Vaccinatiegraad

Input & ideeën

Toekomstverkenning 2018

Landelijk

Landelijk is de discussie rondom wel/niet vaccineren de afgelopen jaar vaak in het nieuws. Dit vaak naar aanleiding van de licht dalende vaccinatiegraad, zoals deze in de jaarverslagen Rijksvaccinatieprogramma wordt beschreven. In de afgelopen jaren zijn al meerdere maatregelen ingezet om het draagvlak voor het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) te vergroten. Zo is naast een verbetering van begrijpelijke en toegankelijkheid informatie over vaccinaties op bijvoorbeeld de website, de uitnodigingsbrieven en brochures (RIVM) ook bij de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) tijdens contactmomenten meer ruimte gekomen voor professionals om voorlichting te geven over het RVP en in te gaan op vragen over vaccineren. Daarnaast heeft het RIVM in 2017 een e-learning beschikbaar gesteld met verdiepende scholing voor professionals die betrokken zijn bij de uitvoering van het RVP.

Op 19 november 2018 schreef staatssecretaris Paul Blokhuis in een brief aan de tweede kamer zich zorgen te maken over de dalende vaccinatiegraad en maatregelen te willen nemen die deze trend doet keren. Aanvullend op de reeds genomen maatregelen wil hij verder inzetten op de volgende actielijnen:

1. Beter aansluiten met onderzoek, voorlichting en communicatie
2. Actief tegengaan van onjuiste informatie
3. Rol van professionals verder versterken
4. Mogelijkheden bieden om vaccinaties in te halen
5. Meer aandacht voor HPV
6. Onderzoek naar oplossingsrichtingen met betrekking tot de kinderopvang

Werkgroep vaccinatiegraad GGD Zuid-Holland Zuid

In de regio Zuid-Holland Zuid is de vaccinatiegraad de afgelopen jaren ook licht gedaald en is deze van oudsher al wat lager dan landelijk. In 2017 is naar aanleiding van vragen van gemeenten over de dalende vaccinatiegraad door de GGD en de wijziging in de financieringsstroom van het RVP een kennisatelier georganiseerd over het belang van vaccineren. Naast veel informatie en een stand van zaken was een belangrijke conclusie vanuit het kennisatelier dat ouders op basis van goed informatie een afgewogen keuze kunnen maken over het wel/niet laten vaccineren van hun kinderen en dat de JGZ hierin een belangrijke rol heeft en voldoende ruimte moet hebben om met ouders hierover te kunnen praten.

Na het kennisatelier over het belang van vaccineren is door een multidisciplinaire werkgroep vaccinatiegraad (GGD/JGZ) een projectplan opgesteld met als doel om in 2019 een public health strategie op te leveren met daarin adviezen op individueel niveau, groepsniveau en institutioneel niveau ten aanzien van mogelijke interventies ter stabilisering dan wel verhoging, van de vaccinatiegraad.

Toekomstverkenning 2018

Ook is vaccinatiegraad als thema opgenomen in de Toekomstverkenning 2018. Een tweetal gemeenten kozen dit thema om verder uit te werken binnen de Toekomstverkenning. Naast een sessie bij de gemeenten om ideeën op te halen over dit thema is binnen de GGD ook een ophaalronde geweest. Voor het verhogen van de vaccinatiegraad is niet een pasklare oplossingen te noemen. De meeste intern opgehaalde ideeën sluiten aan bij de actielijnen zoals staatssecretaris Paul Blokhuis deze heeft benoemd. Uiteraard zal de werkgroep vaccinatiegraad ideeën waar passend meenemen in de public health strategie. Hieronder een kort overzicht van de ideeën:

1. Aanpassingen in de omgeving

- Vaccineren zo toegankelijk mogelijk maken. Dat kan op verschillende manieren; vanuit de omgeving bezien, zou je een voor iedereen makkelijk toegankelijke locatie willen.

2. Extra of nieuwe regelgeving & Handhaving

- Flexibilisering van het RVP. Bijvoorbeeld: een deel van de ouders wil hun kinderen vaccineren, maar niet op de leeftijd of met andere vaccinaties zoals in het RVP is vastgelegd. Verkennen of dit mogelijk is en zo ja, hoe dit het beste is vorm te geven.
- De grootschalige groepsvaccinatie bij 9-jarigen vervangen voor een individueel contactmoment bij de JGZ, om het inhoudelijke gesprek met ouders te kunnen voeren en het tijdstip van de afspraak te flexibiliseren

3. Voorlichten, trainen en kennis vergroten

- E-learning van RIVM ook stimuleren bij andere professionals die met thema vaccinatie te maken hebben, bijvoorbeeld huisartsen en verloskundigen.
- Onderzoek doen naar beweegredenen om wel/niet te vaccineren. Onderzoek hiernaar is door vanuit de werkgroep vaccinatiegraad al ingezet en voor december

staan een aantal focusgroep interviews gepland met inwoners van onze regio om deze beweegredenen verder uit te diepen.

4. Vroegsignalering & (zorg)ondersteunen

In de bestaande keten van signaleren en ondersteunen adviseert de DG&J:

- Verloskundigen in stelling brengen. Al tijdens de zwangerschap kunnen ouders nadenken over vaccineren.
- In 2019 zal waarschijnlijk de maternale kinkhoest-vaccinatie door de JGZ aangeboden gaan worden aan zwangeren. Dit is een mooi moment om een eerste gesprek aan te gaan met ouders over vaccinatie van hun kind.